CZĘŚĆ XLV — № 29. ROK 23 — (1852.)

TYGODNIK
PETERSBURSKI.
GAZETA URZĘDOWA
KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we WTORKI i PIĄTKI. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, nadto we wszystkich Pocztowych urzędach w Cesarstwie i Królestwie.

Cena: ROCZNA w Rossyi z poeztą, a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli. POŁROCZNA 8 rubli srebrem.

PIĄTEK, $\frac{18}{30}$ Kwietnia.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, $\frac{17}{29}$ Kwietnia.

W dniu 15 bieżącego Kwietnia, o godzinie 10 rano, N. Cesarzowa Jmć opuściła tutejszą Stolicę, udając się do Warszawy.

NOWINY DWORU.

W przeszły Wtorek, 8 Kwietnia, PP. baron *de Seebach*, Poseł nadzwyczajny i Minister pełnomocny Króla Jmci Saskiego i kawaler *de Paiva*, takiż Poseł Najwierniejszej Królowej Jmci, mieli zaszczyt złożyć swe pożegnania J. C. Wysokości W. X. Następcy Cesarzewiczowi.

Przez Rozkaz dzienny Cesarski, w Wydziale Wojskowości, z dnia 12 Kwietnia, Dowodzca pułku Konno-muzułmańskiego Zakaukazkiego, Jenerał-major xiążę *Bebutow 2*, mianowany Dowodzcą brygady nieregularnej jazdy, której był Dowodzącym, a Jenerał-major *Strojew*, Prezesem Kommisyi Kijowskiej Sądu wojennego.

Rozkazy dzienne Cesarskie, *w Wydziale służby Cywilnej.*

8 Kwietnia. Podniesieni zostają, za wysługę lat, do rang: Radzcy Dworu, zostający przy Prezesie Kommisyi do rewizyi i ułożenia praw Królestwa Polskiego, Assesor Kollegialny *Piasecki*, ze starszeństwem od 31 Grudnia 1845 r. — Radzcy Honorowego, pełniący obowiązki Sekretarza Celnego oddziału Kancellaryi Namiestnika Królestwa Polskiego, Sekretarz Kollegialny *Chojnacki*, od 8 Grudnia 1851 i Sekretarza Kollegialnego, Pomocnik Sekretarza tegoż oddziału, Sekretarz Gubernijalny *Chromiński*, od 11 Września 1848 roku.

10 Kwietnia. Zostający przy IV Oddziale przybocznej J. C. Mości Kancellaryi do poruczeń szczególnych, Radzca Stanu, Szambelan *Wonlarlarski*, podniesiony za odznaczającą się służbę do rangi Rzeczywistego Radzcy Stanu; — Otrzymują urlopy, Senatorowie Warszawskich Departamentów Rządzącego Senatu: dymisyonowany Jenerał-porucznik *Kurnatowski*, do Xięztwa Poznańskiego i do wód mineralnych Niemieckich na trzy miesiące od 19 Czerwca (1 Lipca) bież. roku i Radzca Tajny *Poklękowski*, do wód mineralnych Karlsbadzkich i kąpieli morskich we Francyi lub Włoszech, na dni 28 i dwa wakacyjne miesiące; — Jego Cesarska Mość oświadcza Monarsze zadowolenie obywatelowi powiatu Lepelskiego, Radzcy Stanu *Hrebnickiemu*, za przykładną gorliwość jego o wiarę Prawosławną, przez zbudowanie własnym kosztem Prawosławnej Cerkwi i Szpitalu we wsi Orzechówce.

11 Kwietnia. Gubernator Cywilny Kijowski, Rzeczywisty Radzca Stanu *Funduklej*, zostaje mianowany Radzcą Tajnym i Senatorem Departamentów Warszawskich; — Radzcy Kollegialni, pełniący obowiązki Dyrektorów Szkół gubernij: Wileńskiej *Winogradow* i Mińskiej *Diesnicki*, mianowani Dyrektorami Szkół tychże gubernij; — Pełniący obowiązki Prokurora Rzymsko-Katolickiego Duchownego Kollegium, Radzca Stanu *Żełtouchow*, mianowany Prokurorem tegoż Kollegium; — Zostający przy Departamencie Ministerstwa Sprawiedliwości, Radzca Kollegialny *Siemieniewski*, mianowany Prokurorem Gubernijalnym Mińskim; — Zostaje zatwierdzony na urzędzie, wybrany przez Szlachtę, Sekretarz Wołyńskiego Szlacheckiego Deputatskiego Zgromadzenia, Rejestrator Kollegialny *Prowans*, z uwolnieniem od posady Naczelnika Stołu tegoż Zgromadzenia, którą dotąd zajmował.

— Przez Reskrypta Cesarskie, z dnia 23, 24 i 30 Marca, i 1 Kwietnia, najłaskawiej mianowani kawalerami orderów:

Orła Białego, Moskiewski Poczt Dyrektor, Radzca Tajny, Szambelan *Bułhakow*, Członek Rady Cesarsko-Petersburskiego Domu Wychowania (Podrzutków) Koniuszy Dworu Cesarskiego *Czertkow*, Radzcy Tajni: Cywilny Gubernator Penzeński *Panczulidzew* i Dyrektor Departamentu Gospodarstwa Wiejskiego *Lewszin*; — Do tegoż orderu został zaliczony Najprzew. Arcybiskup Doński i Nowoczerkaski *Jan*; — Z dnia 21, 24, 25 i 30 Marca, Św. Anny 1 klassy z koroną, zostający przy III Oddziale przybocznej J. C. Mości Kancellaryi do poleceń szczególnych, Radzca Tajny *Sagtyński*, Dyrektor Duchowno-Szkolnego zarządu przy Najśw. Synodzie, Radzca Tajny *Karasiewski*, Członek Rady Ministerstwa Dóbr Państwa, Rzeczywisty Radzca Stanu *Szulgin*, Członek Rady przy Głównym Zwierzchniku Poczt, Rzeczywisty Radzca Stanu *Kożuchow*, pełniący obowiązki Zarządzającego 1 Okręgiem korpusu Żandarmów, Jenerał-porucznik hrabia *Zukato*, Naczelnik artylleryjskich garnizonów okręgu Kijowskiego Jenerał-major *Kalita* i Zarządzający sprawami Cesarskiej Głównej kwatery i przybocznego konwoju J. C. Mości, Jenerał-major Orszaku Cesarskiego *Lwow 2*; — Tegoż orderu 1 klassy, Naczelnik artylleryjskich garnizonów okręgu Dunajskiego, Jenerał-major *Rehrberg 1*.

— Przez Ukaz Cesarski do Kantoru Dworu, z dnia 29 Marca, mianowane Frejlinami N. Cezarzowej: hrabianka Alexandra *Kleinmichel*, panna Amalja *von-Staal*, xiężniczka Katarzyna *Lwow* i panna Tatjana *Łazarew*, córka Admirała, Jenerał-adjutanta Łazarewa.

— Przez takiż Ukaz z dnia tegoż, mianowani Kamer-junkrami Dworu Cesarskiego, Assesorowie Kollegialni: Drugi Sekretarz Kancellaryi Ministerstwa Spraw Zagranicznych hrabia P. *Stroganow*, Urzędnik Kancellaryi Sekretarza Stanu do przyjmowania próśb do podnóżka Tronu zanoszonych M. *Gajewski*, Urzędnik przy Moskiewskim Pocztamcie *Alabjew* i Sekretarz Departamentu Kassy Państwa M. *Kniażewicz*.

W dniu 12 Kwietnia, umarli tu w Petersburgu Jenerałowie-porucznicy: *Hessen* i Prezes Kommissyi Sądu Wojennego *Diteriks*.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 19 Kwietnia.

W IMIENIU NAJJAŚNIEJSZEGO

MIKOŁAJA I^GO^,

CESARZA WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO.

i t. d., i t. d., i t. d.,

Rada Administracyjna Królestwa Polskiego.

I.

«W skutek Najwyższego pozwolenia osobom niżej wymienionym powrotu do kraju, jako też na zasadzie Postanowienia z dnia 17 (29) Czerwca roku 1841, na przełożenie Dyrektora Głównego Prezydującego w Kommisyi Rządowej Przychodów i Skarbu, stanowi:

Artykuł 1. Wracają do używania praw cywilnych od daty Najwyższej decyzyi, ułaskawienie wyrzekającej:

I. Objęci Postanowieniem Rady Administracyjnej z dnia 28 Czerwca (10 Lipca) 1835 roku: a.) Tomasz Bartmański, od dnia 6 (18) Listopada 1850 roku; — b.) Franciszek Garczyński, od dnia 26 Sierpnia (7 Września) 1847 roku; — c.) Wiktor Grabiański, od dnia 6 (18) Października 1849 roku; — d.) Roman Jasiński, od dnia 30 Czerwca (12 Lipca) 1850 roku; — e.) Antoni Mrozowski, od dnia 8 (20) Lutego 1850 roku; — f.) Józef Porzyński, od dnia 26 Sierpnia (7 Września) 1847 roku; — g.) Emeryk Paprocki, od dnia 27 Września (9 Października) 1850 roku; — h.) Leopold Podbielski, od dnia 14 (26) Grudnia 1849 roku; — i.) Jan Szwartz, od dnia 9 (21) Marca 1850 roku; — k.) Karol Szefer, od dnia 6 (18) Listopada 1850 roku; — l.) Leopold Turowski, od dnia 15 (27) Kwietnia 1850 roku.

II. Objęty Postanowieniem Rady Administracyjnej z dnia 29 Stycznia (10 Lutego) 1843 roku: Stanisław Dylewski, od dnia 6 (18) Października 1849 roku.

Art. 2. Wykonanie niniejszego Postanowienia, które przez pisma publiczne ma być ogłoszone i w Dzienniku Praw umieszczone, Kommisyom Rządowym: Sprawiedliwości oraz Przychodów i Skarbu, w czém do której należy, poleca.

Działo się w Warszawie, dnia 13 (25) Lutego 1852 r.

Namiestnik, Jenerał-Feldmarszałek,
(podpisano) *Xiążę Warszawski.*

Dyrektor Główny Prezydujący w Kommisyi Rządowej Przychodów i Skarbu, Tajny Radzca, Senator,
(podpisano) *Morawski.*

Sekretarz Stanu, Rzeczywisty Radzca Stanu,
(podpisano) *T. Le Brun.*

II.

Z powodu zniesienia linii celnej między Cesarstwem a Królestwem Polskiem, uznając za rzecz konieczną przedsięwzięcie należnych środków, ochraniać mających zwierzęta domowe kraju tutejszego od chorób zaraźliwych, a zwłaszcza od xięgosuszu, który między tutejszém bydłem nie rozwija się sam przez się, lecz bywa następstwem wniesionej skądinąd zarazy — Rada Administracyjna, na przedstawienie Kommisyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, postanowiła i stanowi:

Art. 1. Przepisane Ustawą Policyi Weterynaryjnej, zatwierdzoną postanowieniem Rady Administracyjnej z dnia 14 (26) Kwietnia 1844 r., środki ostróżności pod względem wprowadzania zwierząt domowych i produktów zwierzęcych w obręb Królestwa Polskiego, mają być i nadal wykonywane, z takiemi zmianami, jakie niniejszém Postanowieniem są wskazane.

Art. 2 Dla ułatwienia zastosowania rzeczonych środków Policyjno-Weterynaryjnych, oprócz dotychczasowego Weterynarza kwarantanowego w Włodawie, ustanawiają się nadto podobnież Urzędy Weterynaryjne w Łuszkowie, Terespolu

i Ciechanowcu. Pomienione Urzędy Weterynaryjne dopełniać będą tego wszystkiego, co podług Ustawy Policyi Weterynaryjnej wyszczególnione jest w obowiązkach Lekarza pogranicznego, a to przy współdziałaniu miejscowych Władz Policyjnych.

Art. 3. Bydło stepowe, nawet w czasie wolnym od grasowania xięgosuszu, tak jak podczas jego grasowania, w ościennych Powiatach Cesarstwa, ma być wprowadzane w obręb Królestwa, tylko przez punkta, gdzie są ustanowione Urzędy Weterynaryjne; przy czém poddane będzie rewizyi, sprawdzeniu świadectw, obserwacyi kwarantanowej przez 48 godzin i oczyszczeniu przez obmycie.

Poganiacze stepowego bydła zawsze zaopatrzeni być winni w świadectwa zdrowia, wykazujące, że pędzone przez nich bydło pochodzi z miejsca, w którém nie grasuje zaraza i że w drodze przez miejsca zarażone nie przechodziło.

W świadectwach takowych, które mają być wydawane albo na całkowite trzody, albo na oddzielne partye, wykazywane być winny liczebnie sztuki pędzonego bydła.

Art. 4. Jeżeli bydło stepowe wprowadzone zostanie z pominięciem punktów wskazanych, nie będzie ocechowane w jednym z Urzędów Weterynaryjnych, ani też opatrzone w świadectwa przekonywające o dopełnionej w tychże Urzędach rewizyi i obserwacyi, wówczas ma być przez Burmistrzów i Wojtów Gmin, przez które przechodzi, zatrzymane na koszt właściciela, na miejscu przez czas 14 dniowy, potrzebny do przekonania się, że w niem nie ma utajonej zarazy.

Art. 5. Bydło niestepowe, w czasie, gdy w ościennych Powiatach Cesarstwa nie ma xięgosuszu, może wchodzić w w obręb Królestwa bez żadnej przeszkody, przez każdy punkt; podczas zaś grasowania pomienionej zarazy w którymbądź z przyległych Królestwu Powiatów Cesarstwa, bydło rogate nabyte w tychże Powiatach, lub z nich przepędzone na sprzedaż, ma być poddane rewizyi w pierwszem mieście leżącem na trakcie, którędy bydło idzie.

Art. 6. Przy obejrzeniach, dopełnianych na zasadzie Ustawy Policyi Weterynaryjnej, na bydle, przed wejściem do Warszawy, jako-też w innych punktach, gdzie są ustanowione podobne rewizye policyjno-lekarskie, sprawdzanem ma być, czyli to, co przepisuje niniejsze Postanowienie, wykonaném w zupełności zostało.

Art. 7. W razie ogólnego marszu wojska, bydło w zaprzęgu i z wojskiem idące, przez wszystkie punkta do Królestwa wpuszczane być winno.

Art. 8. Wszystkie inne środki Policyjno - Weterynaryjne, polecone Ustawą do wykonywania wewnątrz Królestwa, pozostają w swej mocy.

Art. 9. Wykonanie niniejszego Postanowienia, które w Dzienniku Praw ma być ogłoszone, poleca się Kommisyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

Działo się w Warszawie, dnia 18 (30) Marca 1852 r.

Namiestnik, Jenerał-Feldmarszałek,
(podpisano) *Xiążę Warszawski.*

Dyrektor Główny Prezydujący w Kommisyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, Jenerał-Lejtnant,
(podpisano) *Wikiński.*

Sekretarz Stanu, Rzeczywisty Radzca Stanu,
(podpisano) *T. Le Brun.*

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

WIEDEŃ, *17 Kwietnia.* Dekretem z dnia 15 Kwietnia Cesarz Jmć, oświadczając, że wyrok Cesarski z dnia 7 Maja 1848 roku, znoszący domy zakonu Jezuitów, nie stosował się do Królestwa Lombardzko - Weneckiego, rozkazał, iżby wszystkie zasekwestrowane Jezuitom dobra, były im powrócone wraz z pobranemi dochodami.

— Minister Spraw Zagranicznych, hrabia de Buol Schauenstein, objął kierunek Spraw Rady Ministrów. Twierdzą że osobny Prezydent Rady mianowanym nie będzie i że hrabia Buol przewodniczy jej nie w charakterze następcy xięcia Schwartzenberg, ale jako najstarszy między Ministrami Radzca Tajny.

Dziś hrabia Buol przyjmował Członków Ciała Dyplomatycznego.

BERLIN. Monitor Pruski donosi, że 19 Kwietnia w Berlinie, miało miejsce otwarcie Konferencyj Celnych, przez Prezesa Rady Ministrów P. de Manteuffel, Ministrów Handlu i Skarbu. Obecni byli Pełnomocnicy: Pruss, Saxonii, Bawaryi, Hanowru, obu Hessyi, Wielkiego Xięztwa Saskiego i innych krajów Unii, tudzież Turyngii i Brunswiku. Pełnomocnik Oldenburga nie przybył dla słabości zdrowia, oczekiwani zaś są niezwłocznie umocowani z Wirtembergu, Baden, Nassau i Frankfurtu. P. Manteuffel zagaił mową, stosowną do znanego programmatu, odpowiedział Pełnomocnik Bawarski, oświadczając, że jego Rząd szczerze pragnie zachowania Związku Celnego (Zollverein) i rozciągnienia go nietylko na Niemcy północne, ale i w widokach porozumienia się z Austryą dla zawarcia Związku Celnego i Handlowego. «Rząd Bawarski, (dodał ten reprezentant), tuszy, że układy w tym duchu wszczęte, doprowadzą do wypadku powszechnie zaspokajającego, i ze swej strony wszelkich ku temu użyje środków spółdziałania.» Następnie, na wniosek tegoż Pełnomocnika, Dyrektor Wydziału Podatków, Kommisarz Pruski, P. Pommer-Esche, obrany został Prezesem Konferencyi.

— Ogłoszona została Konwencya, zawarta między Zollvereinem i Belgiją, w dniu 18 Lutego b. r. Król Jmć Belgów nadał Panu de Manteuffel order Leopolda.

— P. Mayerbeer skomponował Kantatę na obchód 25-letniego jubileuszu małżeństwa Xięcia Następcy Pruskiego.

FRANKFURT. Korrespondencye gazety Powszechnej Augsburskiej potwierdzają wiadomość, że agenci francuzcy przebiegają kraje niemieckie we wszystkich kierunkach, w celu wykrycia i spisania wszystkich dawnych żołnierzy armii Napoleona, którym Prezes Rplitej Francuzkiej pragnie dać szczególny dowód swej pamięci i względów. Korrespondent dodaje, że spisy tego rodzaju otwarte są po Poselstwach Francuzkich wyraża swe podziwienie, jak Rządy Niemieckie mogą pozwolić, iżby tak publicznie odżywiana była pamiątka epoki, tyle dla Niemiec upokarzającej.

*

KASSEL, *14 Kwietnia.* Gazeta Kasselska w części urzędowej, ogłasza nową Kartę Konstytucyjną dla Elektoratu Heskiego, poprzedzoną wyrokiem w tym względzie Sejmu Niemieckiego. W wyroku tym powiedziano, że nateraz Sejm Niemiecki udziela swego zatwierdzenia Projektowi Konstytucyi tylko w ogólności, nie dając jeszcze zdania o szczegółach. Prawo wyborowe i urządzenie Parlamentu są też wydane, ale jeszcze nie ogłoszone. W jednym z §§ Projektu Konstytucyi powiedziano wyraźnie, że «prawa prywatne panów i magnatów, niegdyś bezpośrednich, oraz Stanu Rycerskiego, zawarowane zostają przez kartę.»

— Podług listów z Kassel z dnia 9 Kwietnia, Ministrowie podali się byli do dymissyi, ale takowa przez Elektora nie była przyjęta.

ANGLIJA.

LONDYN, *17 Kwietnia.* Czytamy w *Morning Advertiser*: «Kupcy i poddani angielscy w Egypcie, przesłali byli do dawnego Ministra Spraw Zagranicznych lorda Granville notę, prosząc o zwrócenie uwagi na zajście, między Portą i Paszą Egyptu wynikłe i mianowicie na zamierzane odjęcie temu Paszy prawa karania swych podwładnych śmiercią, bez czego Wielkorządzcy Egyptu nie byliby w stanie ochraniać skutecznie życie i mienie mieszkańców i podróżujących.

Obecne Ministerstwo odpowiedziało co następuje:

«Oświadczam osobom, które podpisały notę przysłaną z Kairu, że Rząd Królowej pojmuje doskonale ważność kwestyi, która spowodowała takową notę. Rząd J. K. Mości ma nadzieję, że przełożenia, które przez Posła Angielskiego będą uczynione Porcie w tym względzie, zdołają usunąć obawy proszących, co do szkód, jakie interesa Angielskie mogłyby ponieść w Egypcie.»

— Gazeta *Times* umieściła następną korrespondencyą z Paryża: «Jednym z ważnych wypadków rewolucyi Francuzkiej z miesiąca Lutego 1848, było odkrycie w archiwum Prefektury Policyi, zbioru raportów Lucyana de la Hodde, który był zarazem członkiem wszystkich najważniejszych towarzystw tajnych i agentem Policyi. Podobne odkrycie zrobione świeżo zostało pomiędzy urzędnikami teraźniejszej Prefektury Policyi i wzbudziło powszechne szemranie w składzie tego Wydziału. Jeden z urzędników przypomniał, że teraźniejszy Prezes Rplitej, podczas pobytu swego w Anglii, za panowania Ludwika Filippa, był poddany pod nadzor szczególnego agenta, który i dziś zajmuje również poufną posadę. Odszukano akta tego przedmiotu tyczące się i poddano je pod rozbiór Ludwika Napoleona, który zawyrokuje o losie śledziciela swych kroków.

«Xiążę Canino wrócił już z Civita-Vecchia do Paryża.»

— Donoszą z Belgradu, że 3 Kwietnia ostatecznie załatwione zostało nieporozumienie wynikłe między Konsulem Angielskim i władzą Turecką i że bandera, wywieszona na nowo na domie Konsularnym, powitana została 21 wystrzałem działowym.

— Od czasu jak właściciele fabryk machin oświadczyli, iż nie myślą cofnąć swego postanowienia, iżby robotnik, chcący wrócić do warstatu, podpisał naprzód przyrzeczenie posłuszeństwa, około 300 robotników poddali się tym warunkom i wrócili do roboty. Stowarzyszenie Majstrów ma najmocniejszy zamiar nie ustąpienia ani na jotę, i nie rozwiąże się wprzód, aż wszyscy robotnicy wrócą do swych warstatów.

— Pomimo usiłowań Rządu Angielskiego Indyj Wschodnich, od czasu lorda Bentinck czynionych dla wytępienia okropnego zwyczaju palenia się żywcem wdów po śmierci mężów, (sutties), zwyczaj ten utrzymuje się jeszcze gdzieniegdzie, zwłaszcza w rodzinach xiążęcych. Gazeta *Calcutta Englishmen* wymienia świeżo zdarzony w Birdwan przypadek takiego całopalenia.

— Nowa i dotkliwa strata zasmuciła rodzinę Króla Ludwika-Filippa. Drugi syn Xięcia d'Aumale, Xiążę de Guise, przed trzema zaledwo miesięcy urodzony w Neapolu, umarł w pałacu Claremont.

FRANCYA.

PARYŻ, *18 Kwietnia.* Wczora, Biura Ciała Prawodawczego miały zgromadzenie, dla mianowania dwóch Kommisyj, na rozbiór dwóch projektów Rządowych.

— Syn Wiktora Hugo, przesłał do gazety *Siècle* list, w którym oświadcza, iż wobec położenia ojca swojego, który jest na wygnaniu i P. Meurice, który dotąd zostaje uwięzionym za artykuł, podpisany przez niego, Hugo, nie może przyjąć ułaskawienia Prezesa Rplitej, który go uwolnił z pod aresztu, który ponosił za przestępstwo druku.

— Minister Policyi okolnikiem do Prefektów rozesłanym, zalecił, iżby odtąd wygnańcy z Francyi nie byli posyłani do Belgii, ale skierowani do Anglii. Część wygnańców z prowincyj południowych będzie też wpuszczona do Hiszpanii, pod warunkiem iżby się trzymali w oddaleniu od granicy.

— W przeszłą Niedzielę, jak i przez kilka poprzedzających, Prezes odbywał przegląd części wojsk w Paryżu garnizon trzymających. Zauważano, że okrzyk «Niech żyje Cesarz» najgorliwiej był powtarzany w szeregach Gwardyi Rzeczypospolitej.

— Wczora wieczorem, o godzinie 4, umarł tu marszałek Gérard po długiej chorobie, mając lat 70 wieku. Po zgonie PP. Soult i Marmont, był on najstarszym z Marszałków Francyi, był bowiem mianowany w roku 1830. Dziś zostaje tylko pięciu Marszałków, jako to: Reille, Hieronim Bonaparte, Excelmans, Harispe i Vaillant.

— Wiadomo że po wydaniu wyroków przez Kommisye, mianowane do sądzenia spraw o zaburzeniach i powstaniach, wynikłych po prowincyach za wprowadzeniem nowego porządku rzeczy, Prezes Bonaparte rozesłał po tychże prowincyach rozmaite umocowane od siebie osoby, dla ułaskawienia skazanych ze względu na okoliczności zmniejszające winę, na ich dobre prowadzenie się, skruchę, i t. p. Tym sposobem bardzo wiele osób, skazanych już na śmierć, już na zesłanie, otrzymało ulgę kary, albo przebaczenie zupełne,

wielu przebaczonych dali na pismie najuroczystsze oświadczenia wierności i przyrzeczenie poprawy.

WŁOCHY.

RZYM. W dniu 21 Marca b. r. w Rzymie, Ojciec święty poświęcał, według odwiecznego zwyczaju, *Różę złotą*, przed wielką mszą Czwartej Niedzieli Wielkiego Postu, zwanej z tego powodu *Niedzielą Różaną*. Ten zajmujący obrzęd powtarza się od bardzo dawnej epoki. Tak poświęcona złota Róża przesyłaną bywa w upominku, w ciągu roku, jednemu z Królów, a częściej, jednej z Królowych Katolickich. Między koronowanemi Damami, które odebrały ją w ostatnich latach, jest Królowa Sardyńska, Wdowa po Królu Karolu Albercie, i Królowa Neapolitańska; tej ostatniej Papież raczył przesłać właśnie Różę, którą był poświęcił, znajdując się na wygnaniu w Gaecie, w czasie Wielkiego Postu roku 1849. Jeżeli w ciągu roku po poświęceniu, Róża nikomu podarowaną nie będzie, wtedy w roku następującym, tegoż dnia, poświęca się powtórnie, i tak dalej, aż zostanie oddana jakiej Monarchini. To tłumaczy, jakim sposobem taka świętość, zachowana w Skarbcu kaplicy Papiezkiej, dostała się była w ręce rewolucyonistów, na początku roku 1849.

Poświęcenie odbywa się następującym sposóbem. Róża, albo ściślej mówiąc, równianka z róż złotych, około dziesięciu, umieszczona w bogatém naczyniu wytwornej roboty, stawi się w zakrystyi, na stole, pomiędzy dwiema świecami. W chwili kiedy Papież udaje się do kaplicy Syxtyńskiej, dla słuchania Mszy świętej, złota Róża podana mu jest przez najmłodszego kleryka pokojowego. Najwyższy Biskup, w albie i stule, wsypuje kadzidło do kadzielnicy, którą mu podaje Pierwszy Kardynał-Kapłan i odmawia jednę z najcudniejszych modlitw liturgii katolickiej. Następnie kładzie nieco balsamu peruwiańskiego i szczyptę proszku piżmowego do wnętrza róży, która stanowi środek bukietu, pokrapia wodą święconą i okadza. Kleryk pokojowy bierze potém Rożę i niesie ją przed Papieżem do kaplicy Syxtyńskiej, gdzie stawia na ołtarzu, pod krzyżem, na jedwabnej różowej zasłonie, haftowanej złotem. Tam Róża zostaje przez ciąg Mszy i po jej ukończeniu znowu odniesiona jest przez tegoż kleryka do zakrystyi. W dawnych czasach, kiedy Papież udawał się do kaplicy na *sedia gestatoria*, sam niosł Różę w lewém ręku, a prawą dawał ludowi błogosławieństwo. Przybywszy na swe miejsce, oddawał Różę assystującemu do Mszy Kardynałowi-Diakonowi, a ten oddawał ją klerykowi pokojowemu. Wracając do zakrystyi, Papież niosł znowu Różę tymże sposobem.

W dawniejszej jeszcze epoce, obrzęd odbywał się w kościele świętego Krzyża Jerozolimskiego. Papież wyjeżdżał z pałacu Latrańskiego konno, z całym swym Dworem, który składał świetną kawalkadę. W Bazylice sam śpiewał Mszą uroczystą, po której miewał do ludu przemowę. Papież Pius II dopełnił tego, za świadectwem historyków, z wymową, godną jego wielkiej sławy. Papież, biorąc następnie Różę złotą, już przez niego poświęconą według opisanego obrzędu, ukazywał ją ludowi i wykładał mistyczne jej znaczenie. Wracał z całym Dworem do tegoż pałacu konno, trzymając Różę. Prefekt Rzymski, w purpurze i złotym łańcuchu, szedł przed Ojcem świętym, prowadząc konia za cugle. U drzwi Bazyliki Latrańskiej ten dygnitarz zsadzał Papieża z konia, trzymając mu strzemię. Wtedy Papież oddawał mu w upominku Złotą Różę, którą Prefekt przyjmował klęcząc, poczém całował Ojca świętego w nogę.

Tego roku Mszą świętą Różanej Niedzieli celebrował Kardynał-Arcybiskup Besançon'ski. Ornaty celebrującego, assystentów i ozdoby ołtarza, są zwykle w tym dniu różowe. Kardynałowie mają sutany, pasy, mucety i płaszczyki tegoż koloru, i zachowują strój ten przez cały dzień, który słusznie się nazywa Niedzielą *Laetare*, albo *Niedzielą Róży*.

HISZPANIJA.

MADRYT, *11 Kwietnia*. Nowe prawo o Prassie tak jest uciążliwe dla gazet, że z licznych pism tego rodzaju, ledwo, jak sądzą, *Clamor Publico*, organ partyi progressistów i *Speranza*, organ legitymistów, zdołają się utrzymać.

— Infant don Sebastien, zamieszkały w Neapolu, dał się słyszeć, że pragnie uznać Królowę Izabellę i wrócić do Madrytu.

— Dwór wyjechał 3 b. m. do Aranjuez. Wszędzie po drodze Królowa była witana z entuzyazmem.

Na ostatniém posiedzeniu Rady Ministrów uchwalono odrzucić stanowczo propozycye Rządu Stanów Zjednoczonych o nabycie wyspy Kuba. Uchwała tu zapadła w skutek zapewnienia przez Posła Angielskiego, lorda Howden, że Rząd Wielkobrytański da Hiszpańskiemu skuteczną pomoc w razie ponowienia się napadu Piratów na pomienioną wyspę.

AMERYKA.

W przeszły Czwartek, 15 Kwietnia przybył do Southampton okręt *Tay* z depeszami z Buenos Ayrés po 3, z Montevideo po 6, z Rio-Janeiro po 16, z Bahia po 21 i z Fernambouc po 24 Marca.

Po ucieczce Rosasa armija skoalizowana jenerała Urquiza weszła do Buenos-Ayrés 19 Lutego i niezwłocznie utworzony został Rząd tymczasowy, pod prezydencyą don Vincente Lopez, dotychczasowego Prezesa Izby Deputowanych. Człowiek to w pewnym wieku, zasad umiarkowanych, używający powszechnego szacunku i zdolny trzymać na wodzy mściwość i nienawiść zwycięzkiej partyi. Amnestya została ogłoszona, ale ta zdaje się mieć raczej na celu ułożenie listy wygnańców, jako wyjętych od amnestyi. Majątek prywatny jenerała Rosas został na Skarb zabrany. Sam on z córką Manuelitą i kilku wiernemi przyjaciółmi, udaje się do Anglii na statku parowym angielskim *the Conflict*. 4 Marca zawijał do Bahia i przeto w tych dniach zapewna stanie w jednym z portów angielskich. Szwagier jego, jenerał Mancilla, przybył na okręcie *Tay* do Lizbony, zkąd uda się do Hiszpanii.

NAJPÓŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

PARYŻ, *20 Kwietnia*. Wczora Ciało Prawodawcze miało posiedzenie, na którém przy rozpoznaniu projektu o przetopieniu biljonu, przyszło do rozpraw dość żwawych. Wszakże projekt został przyjęty na témże posiedzeniu 210 głosami przeciw 5. Następnie Prezes chciał, iżby na jutro przypadały rozprawy nad projektem o ostatecznem urządzeniu rachunków za lata 1848 i 1849, który dziś tylko deputowanym rozdany został. Po żywym sporze, Izba odrzuciła to żądanie i odroczyła się bez naznaczenia dnia następującego posiedzenia.

— Prezes Bonaparte wyjedzie jutro do Sologne w celach obejrzenia miejscowości i przedsięwzięcia ulepszeń rolniczych. Jest to kraj pełny bagien i razem stepów, zarosłych janowcem, (genêt).

— Rząd skonfiskował summę, otrzymaną z wyprzedaży xiążek należących do spadku po Ludwiku Filippie i wstrzymał takową sprzedaż.

Paryż, 21 Kwietnia. (Przez telegraf.) Dziś 4½-procentowe 101 fr. — 3-procentowe 71 frank 95 centimów.

LONDYN, *20 Kwietnia.* Wczora Parlament rozpoczął na nowo swe prace. Wczora P. Anstey zapowiedział na dzień dzisiejszy swe żądanie złożenia korrespondencyi między Angliją i Austryą we względzie wychodzców Politycznych.

P. Herries wniosł w imieniu Gabinetu, iżby mianowana była Kommisya do rewizyi Przywileju Kompanii Wschodnio-indyjskiej. P. Anstey, w kształcie poprawy, żądał wyznaczenia Komitetu, któryby na miejscu, w samych Indyach, roztrząsał zagadnienia tyczące się Indyj. Ten ostatni wniosek został odrzucony, a Ministeryalny przyjęty.

— W Londynie złożył się Komitet w związku z takimże Dublińskim, mający na celu wzniesienie pomnika dla Tomasza Moore. Margrabia Lansdowne i syn jego, lord Shelburne, niegdyś uczeń Moore'a, są na czele Komitetu Londyńskiego.

— Na wielkim meetingu, mianym w Londynie, w parafii Mary le Bone uchwalono podać do Parlamentu prośbę o zachowanie pałacu Kryształowego.

BERLIN. Izby Parlamentu Pruskiego zostały na nowo otwarte 19 bieżącego Kwietnia.

RZYM, *10 Kwietnia.* (Depesza telegr.) Sąd wojenny Francuzki osądził kilku rzymian za obelgi i rany zadane żołnierzom francuzkim. Największa kara wyrzeczona, jest 5 lat ciężkiego więzienia.

AMERYKA. Nowiny z New-York, przez telegraf elektryczny, dochodzą do 7 Kwietnia. W Saint Louis, z powodu wyboru jednego członka na Parlament, zaszły krwawe rozruchy, w których sześć osób straciło życie. W ostatnich dniach kotły dwóch statków parowych pękły i zabiły mnóstwo ludzi. *(Journ. de S.-P. Pszcz. Półn. R. I.)*

POPRAWA.

W Ukazie Rządz. Senatu o dawnych Polskich urzędach i godnościach, w przeszłym numerze, na stronicy 198, słupie 2, wiersz 13 — zamiast *Wojskowego*, czytaj: Wojskiego.

Позволяется печатать. 17 Апреля 1852 года. *Цензоръ Н. Ахматовъ.*

W DRUKARNI WOJENNEJ.